

Prof. zw. dr hab. Jan Kućmierz urodził się 28 lipca 1939 roku w Sułoszowej w woj. małopolskim. Po ukończeniu Liceum Pedagogicznego w Krzeszowicach podjął studia na Wydziale Geograficzno-Biologicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie. Ukończył je w 1963 r., przedstawiając pracę magisterską wykonaną pod kierunkiem doc. Barbary Starmachowej i uzyskując tytuł magistra biologii. Bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę na stanowisku asystenta, a następnie starszego asystenta w Katedrze Botaniki WSP w Krakowie. W 1967 roku przeniósł się do Katedry Ochrony Roślin Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie, gdzie pracował kolejno na stanowiskach starszego asystenta, adiunkta, docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora

zwyczajnego. W 1970 roku na podstawie rozprawy doktorskiej „Grzyby pasożytnicze w zbiorowiskach roślinnych Ojcowskiego Parku Narodowego” Rada Naukowa Instytutu Biologii Stosowanej WSR nadała mu stopień doktora nauk przyrodniczych. Promotorem pracy był prof. dr Józef Gondek. W roku 1978 na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej „Studia nad grzybami fitopatogenicznymi z Pienin” Rada Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Jagiellońskiego nadała mu stopień doktora habilitowanego w zakresie mykologii. Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk rolniczych otrzymał w 1987 roku, a tytuł naukowy profesora zwyczajnego – w 1992 roku.

W 1980 r. został powołany na stanowisko dyrektora Instytutu Ochrony Roślin, a po reorganizacji WSR w 1987 r. – kierownika Katedry Ochrony Roślin, którą to funkcję pełnił do przejścia na emeryturę w 2009 r. W latach 1990-1996 przez dwie kadencje pełnił funkcję prorektora ds. ogólnych, a w latach 1996-1999 Dziekana Wydziału Ogrodniczego.

Problematyka jego badań dotyczyła mykologii i fitopatologii, zajmował się m.in. mikroskopijnymi grzybami pasożytniczymi roślin. Wykonał szereg prac na terenach najbardziej interesujących geobotanicznie (Tatry, Gorce, Sudety, Pojezierze Mazurskie, Ojcowski Park Narodowy, Pieniny, Puszcza Niepołomska) dostarczając nauce nowych, cennych danych. Zebrane materiały zielnikowe (ponad 3 tys. egzemplarzy) stanowiły i w dalszym ciągu stanowią podstawę do opracowania zbiorowisk grzybów w Polsce i Europie. Część materiałów została wydana pod auspicjami Polskiej Akademii Nauk w wydawnictwie zielnikowym „Mycotheca Polonica” i służy mykologom całego świata. Wyniki tych badań zostały między innymi wykorzystane w monografiach „Przyroda Ojcowskiego Parku Narodowego”, „Przyroda Pienin w obliczu zmian”, „Flora i fauna Pienin”, „Monografia Ojcowskiego Parku Narodowego”. Drugi kierunek jego badań naukowych dotyczył niechemicznych metod ochrony roślin przed chorobami, które stanowią bardzo ważny element we współczesnym systemie integrowanej ochrony roślin. W tym zakresie wykonał wiele badań nad wykorzystaniem metody agrotechnicznej (nawożenie, przedplon, terminy siewu i sadzenia, podatność

odmianowa) w ochronie roślin. Bardzo cenne są wszechstronne badania wykonane przez zespół pod jego kierunkiem, dotyczące ochrony warzyw korzeniowych (marchwi, pietruszki, selera) przed powodowanymi przez grzyby chorobami oraz prace dotyczące zdrowotności ciecierzycy.

Dorobek naukowy prof. Kućmierz obejmuje ponad 150 publikacji, w tym 100 oryginalnych prac twórczych, oraz artykuły popularnonaukowe, komunikaty na konferencje i sympozja krajowe i zagraniczne, a także prace wdrożeniowe. Jest autorem dwóch skryptów dla studentów Wydziału Ogrodniczego. Wypromował pięciu doktorów i ponad 150 magistrów. Wykonał 24 recenzje prac doktorskich, 19 recenzji dorobku habilitacyjnego, 17 ocen w postępowaniu o tytuł profesora oraz kilkaset recenzji wydawniczych publikacji naukowych. Przez wiele lat współpracował ze Stacjami Kwarantanny i Ochrony Roślin, Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Rolnictwa, Naczelną Organizacją Techniczną, Spółdzielniami Ogrodniczymi oraz z producentami, dla których prowadził liczne kursy i szkolenia z zakresu ochrony roślin.

Był członkiem Komitetu Ochrony Roślin PAN (od 1982 r.), Komisji Nauk Rolniczych i Leśnych PAN Oddział w Krakowie (przez dwie kadencje jako przewodniczący). Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego (od 2011 jako Członek Honorowy), Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych i Polskiego Towarzystwa Ochrony Roślin. Przez dwie kadencje był członkiem Rady Naukowej Instytutu Warzywnictwa w Skierniewicach. W latach 2000-2004 był członkiem Komitetu Badań Naukowych. Do jego najważniejszych publikacji należy zaliczyć: „Rare and New for Poland species of parasitic fungi”, Acta Myc. 6, 1, 1970, „The pathogenicity of some fungal species for carrots”, Patol. Fyz. Rast. SAV, Bratislava, 1988, „Choroby grzybowe roślin uprawianych na terenie Pienin a problem rejonizacji upraw w terenach górskich”, Zesz. Probl. Post. Nauk Rol., 213, 1978, „Mikoflora nasion niskoerukowych odmian rzepaku oraz wpływ niektórych izolowanych grzybów na wschody i zgorzel siewek”, Acta Agr. Silv. Ser. Agr., 29, 1990. Jest ponadto autorem dwóch skryptów dla studentów Wydziału Ogrodniczego.

Profesor Kućmierz za pracę naukową był wyróżniany nagrodami Ministra właściwego ds. nauki (dwukrotnie) oraz licznymi nagrodami Rektora Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja. Jest odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką za Zasługi dla Miasta Krakowa i za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej.

Jako członek Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego od jego powstania, był przez pięć kadencji (1996-2011) członkiem Zarządu Głównego (w latach 2000-2002 wiceprzewodniczącym) oraz przewodniczącym Sądu Koleżeńskiego (2014-2017). W uznaniu zasług, Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego w 2011 roku nadał profesorowi Kućmierzowi Odznakę Honorową PTFit, a XIV Zwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów w Bydgoszczy 20 września 2011 roku – godność członka honorowego PTFit.

Autobiogram

Źródło:

Prof. zw. dr hab. Jan Kućmierz (2021). W: M. Mańka (red.), 50 lat Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego 1971-2021. Polskie Towarzystwo Fitopatologiczne, Poznań 2021, s. 60-63.

Profesor zw. dr hab. Jan Kućmierz zmarł 5 lipca 2023 roku.